

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJA · LATVIAN ACADEMY OF SCIENCES

Rīgā

2014.gada 10. jūnijā Nr. 1.1.-1/126

**LR Ministru prezidentei
Ļ.cien. Laimdotai Straujumai**

Valsts kancelejai

Par pētniecības un inovācijas stratēģijas veidošanu Latvijā

Nemot vērā kritisko stāvokli zinātnes finansējumā, kas apdraud valsts attīstības stratēģisko mērķu sasniegšanu Latvijas augstskolu, zinātnisko institūtu un neatkarīgo zinātnisko institūciju vadītāji Latvijas Zinātņu akadēmijas rīkotajā viedokļu saskaņošanas diskusijā 2014. gada 30.maijā nonāca pie secinājuma, ka jāaicina Jūs aktīvi iesaistīties sekojošu jautājumu risināšanā:

1. izpildīt Eiropas Komisijas (EK) priekšnosacījumus (*ex ante conditionalities*), lai noslēgtu Partnerības līgumu ar EK un tādējādi padarītu pieejamu ES SF finansējumu;
2. panākt, lai Latvijas Zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovācijas pamatnostādņēs tiktu paredzēts un īstenots Latvijas valsts budžetā pakāpenisks ikgadējs zinātnes finansējuma pieaugums sākot ar 2015. gadu, lai 2020. gadā tas sasniegtu Latvijas Nacionālajā Attīstības plānā noteikto mērķi - 1,5% apjomu no IKP, saglabājot 0,78% valsts budžeta un 0,72% privātā finansējuma proporciju;
3. turpināt uzsāktu Viedās specializācijas stratēģijas (RIS-3) ieviešanu definētajās prioritātes jomās, kur iespējama uzņēmējdarbības pieprasījuma, zinātnes piedāvājuma, vietējo resursu izmantošanas un humanitāri-sociālas inovācijas sinerģija,
  - a. kuras pamatā ir SVID analīze, lai koncentrētu resursus uz ierobežotu tautsaimniecības nozaru pieprasītu pētniecības un inovācijas prioritāšu kopumu;
  - b. kurā ir izklāstīti pasākumi privātu pētniecības investīciju veicināšanai;
  - c. kura paredz uzraudzības mehānismu;
  - d. kurā atspoguļots pieejamais budžeta resursu satvars pētniecībai un inovācijai.
4. nodrošināt atbildīgu ministriju rīcību, lai uzsāktu cilvēkresursu attīstības programmas ar 2015. gada pirmo ceturksni;

5. nodrošināt atbildīgu ministriju rīcību, lai uzsāktu infrastruktūras attīstības programmas ar 2016. gada otro ceturksni;
6. plānot zinātnieku līdzdalību Eiropas Sociālā fonda (ESF) programmās, lai īstenotu sociālas inovācijas un starptautisku sadarbību:
  - a. veicinot stabilas un kvalitatīvas darba vietas un atbalstot darbaspēka mobilitāti;
  - b. veicinot sociālo iekļaušanu, apkarojot nabadzību un jebkādu diskrimināciju;
  - c. ieguldot izglītībā, apmācībā un mūžizglītībā;
  - d. uzlabojot publisko iestāžu un ieinteresēto personu institucionālo spēju un efektīvu valsts pārvaldi.
7. izmantot Valsts nozīmes pētījumu centru (VNPC) pieredzi zinātnes un augstākās izglītības infrastruktūras atbalsta instrumentu izveidei, veicinot VNPC tālāku attīstību, veidojot kopēju institucionālu struktūru;
8. izveidot pēc ERIC (*European Research Infrastructure Consortium*) organizatoriskajiem principiem darbojošos tehnoloģiju, tai skaitā radošo tehnoloģiju, izstrādes un pārneses infrastruktūru, kas darbojas pēc atklāto laboratoriju principa, kuru juridiskā forma var būt dažāda – universitātēs, zinātniskajos institūtos, zinātniskajos SIA, kompetences centros utt.;
9. veidot inovācijas infrastruktūru uz tehniski–ekonomiskās analīzes pamata izvēlētos objektos;
10. tehnoloģiju izstrādes un inovācijas infrastruktūras objektu attīstības piedāvājumu izvērtēšanai piesaistīt nozaru neatkarīgu ekspertīzi.

Neatliekamo pētniecības un inovācijas stratēģisko uzdevumu risināšanai Latvijas Zinātņu akadēmija lūdz nekavējoši uzsākt ar Jūsu š.g. 24. marta rīkojumu Nr.95 „Par Latvijas pētniecības un inovācijas stratēģiskās padomes izveidošanu” izveidotās padomes (Padomes) darbību, lai lemtu par neatliekamajām zinātnes un inovācijas attīstības problēmām un iespējami ātrāk padarītu pieejamu ES SF finansējumu. Ņemot vērā to, ka iepriekšējā ES programmēšanas periodā, kā arī izstrādājot, sadarbībā ar ministrijām, ES jaunā plānošanas perioda inovāciju infrastruktūras projektus, īstenotā koordinācija nav bijusi efektīva. Aicinām Jūs uzticēt praktisko koordināciju Valsts kancelejai.

Padomes pārziņā esošo stratēģisko jautājumu risināšanā ir iesaistītas un ieinteresētas visas ministrijas. Esam pārliecināti, ka Padomes aktīva darbība dos ievērojamu ieguldījumu Latvijas ekonomiskajā attīstībā.

LZA prezidents

O. Spārītis